

ÚVODNÍK

Vážené kolegyně,

protože končí období, kdy jsme byly jednatelkami Asociace rané péče, chceme se s vámi rozloučit několika větami.

Každý z nás asi vidí hlavní význam Asociace trochu jinde. Někteří z nás Asociaci vnímají jako platformu, kde můžeme vložit své zkušenosti a přesvědčení ve prospěch všech organizací a oborů raná péče samotného. Pro některé je Asociace užitečným nástrojem k zajištění kvality služby prostřednictvím garancí nebo k vytvoření funkčního lobbingu, který by zajistil budoucnost oborů raná péče. Jiní vnímají hodnotu Asociace spíše na úrovni sdílení jako společné a spojující dílo. Pro všechny je Asociace prostorem, kde potkávají mnoho šikovných a pracovitých lidí, kteří svoji práci dělají s velkou zodpovědností, profesionalitou a respektem k rodinám, kterým pomáháme.

Velmi si vážíme toho, že jsme mohly být u procesu velkých změn, kdy jsme se v nebyvalém počtu a s velkým úsilím zapojily do společného díla budování profesionální Asociace. Také my jsme se snažily k tomuto dílu přispět.

Jako končící jednatelky bychom vám rády poděkovaly za spolupráci a za vaši podporu a důvěru, kterou jsme od vás vnímaly. Za těch několik let (4 a 3 roky), kdy jsem to spolu „táhly“, jsme se naučily mnoho nového, získaly nové informace a zkušenosti. Nebyly to vždy jednoduché okamžiky, ale věříme, že jsme Asociaci vždy chránily a hájily a pomohly jí posunout se zase o kousek dál.

Předáváme „pádlo“ členkám správní rady Aleně, Míše a Marcele a přejeme jim, ať se jim „dílo daří“.

Jsme tu s vámi a jsme připraveny vám pomoci!!!

Vaše Jana Hunáková a Markéta Siegllová

OBSAH

OBSAH

Úvodník 1

Aktuality 2

I na menších pracovištích rané péče se stále něco děje 2

Tisková správa z konference ARPČR 3

Představení nových členů
správní rady a koordinátora 5

Vzdělávání 6

Kazuistický seminář ARPČR – téma
„Změna poradkyně v průběhu
poskytování služby rané péče“ 6

Raná péče 7

Brožury související s problematikou
zrakového vnímání pro rodiče
i poradce rané péče 7

I MY, o. p. s. 7

Ptáme se tentokrát Mgr. Pavly Baxové
ředitelky organizace Rytmus –
od klienta k občanovi, o. p. s. 9

Inspirace pro ranou péči
z Velké Británie 11

NGO market 12

I NA MENŠÍCH PRACOVÍŠTÍCH RANÉ PÉČE SE STÁLE NĚCO DĚJE

KONFERENCE RANÉ PÉČE PODPOŘILA RODINY DĚTÍ SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

O podpoře rodin, kde se narodilo dítě s postižením nebo ohroženým vývojem, o inkluzi v předškolním vzdělávání a včasné logopedické intervenci se hovořilo **8. listopadu 2018 v Benešově na Konferenci Rané péče**. Pro odborníky, studenty i zájemce z řad veřejnosti ji pořádala Raná péče Centra sociálních služeb (CSS) Tloskov.

„Ožehavým tématem je v současné době inkluze, hodně se o ní mluví hlavně v souvislosti se vzděláváním v základních školách. Málo se ale ví, že se v rámci inkluzivního vzdělávání řeší podpůrná opatření už u dětí předškolního věku. Ve spolupráci s týmy mateřských škol připravujeme tyto děti na úspěšný start do první třídy,“ uvedla Radka Jiroušková.

Na konferenci vystoupila dětská lékařka a genetička MUDr. Elsa Zemánková, primář dětského oddělení Nemocnice Rudolfa a Stefanie Benešová MUDr. Michael Richter, Ing. Jana Pazderová a Mgr. Daniela Klenovcová z Orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) Benešov,

PhDr. Radmila Pikorová z Pedagogicko-psychologické poradny Benešov, vedoucí odboru sociálních věcí Městského úřadu Sedlčany Mgr. Věra Skálová, klinická logopedka Mgr. Michaela Voldřichová, speciální pedagožka Mgr. Světlana Drábová a Mgr. Zdeněk Zahradníček z Nadačního fondu Zlatá hvězda.

Organizátoři konference pořádali 8. listopadu od 19.30 hodin také charitativní koncert v aule Gymnázia Benešov. Zazpívalo na něm uskupení maminek a kamarádek Mammas&Mammas a zahrála skupina Czech It. Součástí programu byla dražba obrázků Terezy a Elišky, osmiletých dvojčátek postižených atypickým autismem.

Na konci úžasného večera, který byl vyplněn hudbou, vtipnými glosami při dražbě a přátelskou atmosférou, byl mamince holčiček předán šek s částkou 23 000 Kč.

Na podporu Terezy a Elišky spoluprádala Raná péče CSS Tloskov a Nadační fond Zlatá hvězda v září také charitativní běh v rámci Benešovského Běžeckého Festivalu. Vybralo se na něm přes 50 000 Kč, které rodině pomohou zajistit terapie a speciální pomůcky potřebné pro rozvoj děvčat.

Celý tým rané péče měl obrovskou radost z těchto akcí, které pomohly rodině, která potřebuje pomoc, ale zároveň sama pomáhá. Maminka vede Klubík pro rodiny z rané péče a ještě pomáhá v jedné rodině, kde jsou nevidomí rodiče.

CSS Tloskov poskytuje terénní služby rané péče od začátku systému sociálních služeb, to je téměř deset let. Kromě Benešovska působí také na Voticku, Vlašimsku, Dobříšsku a Říčansku.

*PhDr. Radka Jiroušková,
vedoucí Rané péče CSS Tloskov*

TISKOVÁ SPRÁVA Z KONFERENCE ARPČR

KONFERENCE SE VĚNOVALA KVALITĚ RANÉ PÉČE V ČR I JEJÍMU POSTAVENÍ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

Asociace rané péče České republiky uspořádala **27. listopadu** odbornou konferenci „Raná péče v mezinárodním kontextu“ s cílem zhodnotit kvalitu a efektivitu služby rané péče v ČR i v mezinárodním kontextu, posoudit stabilitu jejího zakotvení v legislativních podmínkách České republiky a nastínit perspektivu této služby. Konference se konala v Praze pod záštitou ministerstva práce a sociálních věcí a finančně ji podpořila Nadace rozvoje občanské společnosti.

Konferenci zahájila úvodním slovem Mgr. Jana Hanzlíková, náměstkyně ministerstva práce a sociálních věcí pro řízení sekce správních činností a sociální politiky.

Dvouletý projekt s názvem „Profesionalizace Asociace pracovníků v rané péči“ představily jednatelky Asociace pracovníků v rané péči České republiky Mgr. Markéta

Sieglová a Bc. Michaela Svobodová. Díky projektu se podařilo nastavit **systémové fungování organizace** na celorepublikové úrovni, s novou organizační strukturou, sestavit komplexní **třístupňový vzdělávací program** (pro pracovníky rané péče v různých fázích pracovní kariéry) a vytvořit **program umožňující velmi objektivně hodnotit službu rané péče před udělením Garance kvality služby**. Garance kvality je vedle vzdělávání nosným produktem ARPČR pro jednání s institucemi a partnery – cílem je získat na základě garance zvýhodnění u donátorů – úřadů a nadací.

Vznikly i zcela nové dokumenty, např. **kompetence poradce rané péče a odborný profil poradce**, které pomohou při výběru a zaškolování nových pracovníků.

Projekt „Profesionalizace Asociace pracovníků v rané péči“ posílí fungování členských organizací v regionech a zajistí celorepublikově stejně vysokou odbornou úroveň služby, ověřenou garančním procesem.

Vzdělávání pracovníků Asociace (a službu rané péče vůbec) dlouhodobě podporuje Nadace rozvoje občanské společnosti, mimo jiné v rámci grantového programu Včasná pomoc dětem, který je financován z prostředků The VELUX Foundations. Program na konferenci představila jeho manažerka Mgr. Alena Šváchová.

Nad efektivitou rané péče a jejími perspektivami v legislativním systému České republiky se zamýšlela ředitelka Centra pro dětský sluch Tamtam Mgr. Jana Fenclová. Systémově se tato sociální služba stává nedílnou součástí mezioborové spolupráce se zdravotnictvím a školstvím a je nyní velmi žádaná. Podle Fenclové, i podle názorů mnoha dalších poskytovatelů rané péče, které zazněly na odprezentovaném videu, rodiče na službě rané péče oceňují partnerský přístup – to, že na ně poradkyně mají čas, navštěvují je doma, v přirozeném prostředí, nastaví službu individuálně podle potřeb rodiny a provázejí

rodinu dlouhodobě. Bohužel je však všeobecná informovanost o službě stále velmi malá. „*Chybí systémové řešení, které rodičům pomůže službu najít,*“ zdůraznila Fenclová a upozornila na to, že prestiž profese poradce rané péče by zvýšilo i její zařazení do katalogu profesí.

Mgr. Anna Strenková, sociální pracovnice v Jedličkově ústavu, přednesla účastnicím konference výsledky svého výzkumu v rodinách cizinců s dětmi se zdravotním postižením žijícími v České republice. Ze zkušeností zahraničních klientských rodin vyplynula potřeba vytvoření informačního rozcestníku, kde by rodiče získali všechny potřebné informace. Byla by žádoucí i spolupráce ARPČR s krajanskými spolky, aby lidé pracující s migranty mohli rodiče do rané péče nasměrovat a dobře ji prezentovat.

O koncepci služby rané péče v Itálii hovořila Jossé Lanners, ředitelka centra Nadace Roberta Hollmana v Cannero Riviera, kam dojíždějí na rehabilitační pobyty rodiny dětí se zrakovým postižením. Ukázky práce s rodinami v Cannero (herní laboratoř, psychomotorická podpora apod.) jsme měli možnost vidět na prezentovaném videu. „*Náš přístup je globální, ale individuální. Nezaměřujeme se jen na deficitní oblast, dítě je protagonistou aktivit, neděláme nic za něj,*“ uvedla Jossé Lanners.

Metodička rané péče PaedDr. Jana Vachulová navázala na přednášku Josée Lanners videoukázkou klientské rodiny rané péče EDA. Italská rodina žijící v Praze současně využívá při svých občasných pobytech ve vlasti služeb v Cannero, neboť rodiny cizinců čerpající službu v ČR neztrácejí současně nárok na ranou péči ve své vlasti. Na základě prezentovaného videa bylo možné očima jedné takové rodiny porovnat několik národních systémů rané péče a také si znovu potvrdit, že potřeby rodin dětí s postižením neznají hranice. Vachulová však nastolila otázku možnosti zprostředkovat rodinám plnohodnotné provázení v situaci, kdy nikdy nelze zcela odhlédnout od jazykové a kulturní bariéry.

Systém rané péče ve Velké Británii obecně představila Mgr. Pavla Skalová, poradkyně rané péče Diakonie ČCE, poskytovatele rané péče rodinám s dětmi s mentálním, pohybovým a kombinovaným postižením. Velká Británie je inspirativní tím, že jednotlivé potřeby rodiny dítěte s postižením jsou řešeny nerezortně, úzkou spoluprací zainteresovaných odborníků. Osobní zkušenosti s tímto tzv. „týmem okolo dítěte“ navázala Mgr. Jana Hunáková, vedoucí služby rané péče Educo ve Zlíně, na základě své nedávné stáže ve státním zařízení rané péče ve Velké Británii. Zároveň pozvala účastníky konference na duben 2019 do Zlína, kde bude Educo pořadatelem mezinárodního workshopu s tématem mezioborové spolupráce v rané péči.

O ASOCIACI RANÉ PÉČE V ČESKÉ REPUBLICE

Zastřešující organizace Asociace rané péče České republiky (ARPČR) ve svých řadách sdružuje 21 organizací, které jsou poskytovateli služby rané péče. Podporují rodiny s dětmi s těžkým zrakovým, sluchovým, mentálním, pohybovým či kombinovaným postižením nebo rodiny s dětmi ohroženými ve vývoji např. z důvodu nedonošnosti, a to od jejich narození do sedmi let věku dítěte.

Všechny poskytovatele spojuje stejný charakter služby – je terénní, poradce rané péče navštěvuje rodinu v domácím prostředí, kde se dítě cítí bezpečně a lépe se učí novým dovednostem. Služba provází rodinu v obtížné životní situaci a usiluje o to, aby dítě mohlo vyrůstat ve svém přirozeném prostředí. Je poskytována bezplatně profesionálními poradci rané péče. Je legislativně zakotvena v zákoně č. 108/2006 Sb. O sociálních službách.

Asociace rané péče České republiky, z. s.
Vlachova 1502/20, 150 00 Praha 5
e-mail: posta.aprp@gmail.com

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH ČLENŮ SPRÁVNÍ RADY A KOORDINÁTORA

Vážení čtenáři, kolegyně a kolegové,

v minulých dnech se uskutečnilo Valné shromáždění ARPČR, kde kromě jiného proběhlo zvolení členů Správní rady. Jako členka nové Správní rady bych se vám ráda představila.

Jmenuji se Marcela Dokoupilová a v současné době pracuji v Centru pro dětský sluch Tamtam, o. p. s., v Rané péči pro Moravu a Slezsko na pozici metodik a poradkyně rané péče. Kromě práce s rodinami s dětmi se sluchovým postižením je mou další pracovní náplní metodické vedení týmu, podílím se na tvorbě vnitřních pravidel a metodických postupů platných pro naši službu. Zodpovídám za zpracování těchto metodických materiálů a za jejich uvedení do praxe.

Často přemýšlím nad otázkou, jak dělat svou práci dobře, profesionálně. Práce metodika nutí člověka hledat, přemýšlet, diskutovat, popisovat to, co se nám osvědčilo. Cílem metodické práce je usilovat o propojení požadavků standardů kvality a praxe, formulace požadavků kritérií kvality do srozumitelné a jednoznačné řeči, stanovování závazných pravidel a postupů pro řešení situací, které mohou nebo mají nastat v průběhu sociální služby, s cílem zajistit trvalou kvalitu poskytované služby.

Výčet všech těchto cílů přináší odpověď na otázku „Proč já a Asociace?“. Práce na kvalitě služby a její garance, etika, definování profese poradce a jeho kompetencí, prezentace služby rané péče veřejnosti, metodická podpora, sdílení zkušeností, zdroj informací – to vše je pro mě Asociace rané péče. Společné cíle všech členských organizací vytvářejí platformu pro spolupráci a tím dávají možnost posunout obor raná péče kupředu.

Těším se na spolupráci s vámi!
Mgr. Marcela Dokoupilová

Přes dvě desetiletí jsem poradkyní rané péče, několik let jsem pracovala i jako vedoucí služby Raná péče Diakonie Praha. Naše pracoviště bylo mezi zakládajícími členy ARPČR. Věřím v užitečnost společné práce na kultivaci oboru, sdílení dobré praxe a vzdělávání. A protože se na tomto poli v poslední době v naší Asociaci mnoho událo, a to velmi dobrým směrem, budu ráda nápomocna jeho udržení!

Mgr. Alena Kunová

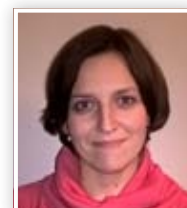
V rané péči se pohybuje od roku 2007 s menší rodičovskou přestávkou až doposud. Vystudovala vyšší odbornou školu sociální práce a speciální pedagogiku – komunikační techniky na Masarykově univerzitě v Brně. Nyní působí na pozici vedoucí sociální služby raná péče v organizaci Portimo, o. p. s., která získala v roce 2016 titul Neziskovka roku. Na své práci má ráda všechno a zatím si neumí představit, že by se věnovala jinému oboru než rané péči.

Bc. Michaela Svobodová, DiS.

Se mnou se budete setkávat na pozici koordinátora. S ranou péčí zatím nemám moc zkušeností, ale jako vystudovaná logopedka dokážu ocenit vaši práci. Pocházím ze Slovenska a jsem jednou ze zakladatelek občanského sdružení, které tam působí a věnuje se osvětě v oblasti logopedie a práci s rodinou a dětmi zejména v raném věku. Aktuálně tam mám spíš pasivní úlohu. A proto se těším, že můžu svoje zkušenosti a schopnosti využít v Asociaci a být nápomocna v rozvíjení tohoto krásného oboru.

Mgr. Anna Slováčková

KAZUISTICKÝ SEMINÁŘ ARPČR – TÉMA „ZMĚNA PORADKYNĚ V PRŮBĚHU POSKYTOVÁNÍ SLUŽBY RANÉ PÉČE“

Další z oblíbených kazuistických seminářů ARP se konal 21. listopadu 2018 v rané péči EDA, tentokrát se zúčastnily poradkyně ze všech pracovišť, která působí v Ústeckém kraji (v tomto kraji jsou všichni poskytovatelé členy ARPČR). V následujícím shrnutí se – jako vždy – můžete seznámit spíše s otázkami než s hotovými, jediné správnými řešení.

PŘÍČINY ZMĚNY PORADKYNĚ V RODINĚ

Na přání rodiče:

- Pro nespokojenost s poradcem, po stížnosti, „nesednou si“. Rodič je na možnost stěžovat si upozorněn na prvním setkání, ale děje se vzácně. Potřeba ošetřit všechny strany – poradce (Selhání? Neporozumění? Co já jako poradce mohu dělat příště jinak?), u rodičů se zaměřit na zjištění důvodů, ošetření důvěry ke službě a jejich zakotvení v pravidlech.

Na přání poradce:

- Nestává se často – možná vzhledem k osobnostnímu nastavení poradkyň, které bojují s pocity selhání? Je to selhání, když potřebuji ukončit spolupráci s rodinou? Brání mi v tom navázaný vztah? Chráním tím rodinu? Jak poznám, kdy jdu na dřeň a přes své síly? Ošetřeno intervizí, možností supervize (možnost rozebrat, proč jsme si nesedli). Situace se řeší s metodikem. Je dobré mít příležitost výměny poradce na paměti, připomínat si ji, normalizovat a oprostít ji od spojení se selháním. Ale také být otevřený, bavit se s rodičem o tom, proč to drhne – například jde jen o to, že nerad komunikuje prostřednictvím sms?

Vnější příčiny – odchod poradce, kapacita poradce, personální změny na pracovišti:

- Na některých pracovištích ošetřeno předávacím dokumentem, na většině společným setkáním končícího a pokračujícího poradce. Dále se pro hladkou výměnu poradce osvědčilo jako užitečné seznámení rodičů s celým týmem na pobytech, seminářích... Rodič pak zná více poradkyň, nepovažuje je za „cizí“.

Je snaha již na začátku při přijímání do služby poukázat na týmovost rané péče – různé možnosti:

- Někde první setkání nejen s poradkyní, ale i s krizovou interventkou, případně dalším pracovníkem služby, sociální pracovnící, vedoucí služby...
- Na některých pracovištích jezdí na první kontakt pouze ředitelka a sociální pracovníce, teprve poté se určí klíčová poradkyně.

- Některá pracoviště mají nastaveny pro vstupní jednání dny, kdy jsou přítomny všechny pracovnice, a na jednání se určí a představí rodině klíčová poradkyně.
- Některé poradkyně automaticky na první konzultaci upozorňují na možnost změny poradce během poskytování služby a v jakých případech k ní dochází, hovoří i o dalších pracovnících týmu – psycholog, poradce pro pohybový vývoj, zrakový terapeut...
- Některé rodiny brzy po změně poradkyně službu ukončují – co je příčinou? Nepotřebnost služby? Náročnost změny?

KAZUISTIKA, LUCIE MAGEROVÁ, EDA

Po roce poskytování služby předání rodiny jiné poradkyni (důvod – lokalita, spojení cest ke klientům pro jednu poradkyni). Po dvou letech při odchodu této poradkyně opět návrat LM k rodině. Díky této situaci měla možnost spolu s rodiči s odstupem vidět pokroky dítěte, co rodiče vše za tu dobu dokázali. Dítě i rodinu měla možnost ocenit, viděla, jaké věci mohou v rodině být během na dlouhou trať – odvaha začít řídit auto, rychlé přeladění, znovupřijetí známého poradce. Maminka měla tendenci ujišťovat se, že LM nějakou dobu ve službě vydrží...

Otevřené otázky, diskuze: Jak moc je vhodné být na rodinu navázaný? Vztah ano, ale s odstupem a s otevřeností k možnosti osamostatnění rodiny. Kdy už jsme s rodinou příliš spjati? Kteří klienti jsou na nás závislí?

„PŘEDÁVÁNÍ“ MEZI PRACOVIŠTI RANÉ PÉČE

Ve skutečnosti jde o ukončení služby u jednoho poskytovatele a nový vstup do služby u dalšího poskytovatele. Etický konflikt – potřeba říci pracovníci specifika rodiny, pro hladší přechod, pro ochranu pracovnice – versus mlčenlivost o údajích rodiny. Každé pracoviště je vůči této situaci jinak nastavené. Možnost – společná konzultace poradkyň u klienta. Lze nové pracovníci ulehčit vstup do rodiny bez etického selhání? Mohou v tom pomoci sami klienti – a jak?

Mgr. Aneta Bučková,
poradkyně rané péče EDA cz, z. ú.

PaedDr. Jana Vachulová,
poradkyně rané péče, metodička, EDA cz, z. ú.

BROŽURY SOUVISEJÍCÍ S PROBLEMATIKOU ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ PRO RODIČE I PORADCE RANÉ PÉČE

Jsm rádi, že vám v tomto čísle bulletinu můžeme představit naši nejnovější brožuru, již pátou, kterou EDA cz, z. ú. vydal. Pracovali jsme na ní v užším týmu pěti lidí, zrakových terapeutů a poradců rané péče, v průběhu roku 2018. Světlo světa mohla brožura spatřit díky projektu podporovanému Nadačním fondem Českého rozhlasu Světluška.

Brožura s názvem „Dívám se, ale nevidím“ si dala za cíl seznámit vás s nejčastějšími příčinami, projevy a řešeními centrálních poruch vidění (zkratka CVI) u dětí předškolního a školního věku.

Co vlastně znamená centrální postižení zraku?

Centrální postižení zraku představuje postižení vidění na úrovni zrakových drah a zrakových center mozku. Nejde o postižení oka, ale zrakový systém mozku nedokáže pochopit nebo interpretovat, co oko vidí. Postižené je tedy zpracování zrakových vjemů.

Postižení může být od mírných problémů ve zrakovém vnímání až po úplnou nevidomost.

Centrální postižení zraku se často vyskytuje zároveň s dalšími neurologickými problémy, např. s dětskou mozkovou obrnou, epilepsií, poruchami učení apod. Nesouvisí s úrovní rozumových schopností, ale může mít vliv na celkový vývoj dítěte.

V brožurě se seznámíte s nejčastějšími problémy centrálního postižení zraku (CVI), dozvíte se, jak se projevují v chování dítěte a jak lze dítěti pomáhat s překonáním nesnází spojených s konkrétní poruchou CVI.

Všechny brožury vydané naší organizací EDA cz, z. ú. (tedy o brýlích, kontaktních čočkách, okluzi, o přípravě dítěte na oční vyšetření a nově o CVI) jsou ke stažení na webu v sekci Co děláme/Publikujeme/Brožury.

Přejeme inspirativní čtení:

www.eda.cz/cz/co-delame/publikujeme/brozury

Mgr. Martina Herynková,
poradkyně rané péče, zrakový terapeut, EDA cz, z. ú.

I MY, o. p. s.

Pomáháme 18 let, s ranou péčí jsme „si začali“ před 12 lety. Jezdíme pravidelně do 70 rodin, v týmu je nás 7 a naše děti tvrdí, že pracujeme v Soběslavi na poště.

(A na poště nás vskutku najdete, máme pronajatých 6 místností: 1 provoz, 2 ředitelka + FR a PR, 3 zasedačka, 4 vedoucí služeb, 5 půjčovna a poradkyně, 6 kuchyňka :-)).

Naši cílovou skupinou jsou rodiny dětí s postižením fyzickým, mentálním, kombinovaným, s ohroženým či opožděným vývojem.

Naším přínosem, inspirací pro vás by mohly být naše bohaté zkušenosti s pořádáním vícedenních pobytů a setkání.

Ti z vás, kteří pobyty také pořádáte, máte bezpochyby stejné zkušenosti: na vícedenním pobytu rodin se podaří často mnohem větší pokroky během zázračně krátké, ale intenzivní doby. Vzájemná podpora rodin, nové podněty a vztahy pro děti, informace, zkušenosti, podpora psychologa, odpočinek a nově vznikající přátelství udělají obrovský kus „práce“ a rodiny je milují.

Na přání rodičů jsme uspořádali první víkendový pobyt v roce 2008. V té době se jednalo o rodiny „ranopéčovské“. Na pobyt s námi jeli dobrovolníci, kteří pečovali o děti, a pro rodiče jsme uspořádali doprovodný program – přednášku, odpočinek, tvoření, povídání s psychologkou.

Rodiny „odrůstaly“ rané péči, ale neměly ve svém okolí návazné služby, které by je podporovaly. Proto jsme začali pořádat pobyty i pro rodiny dětí do 12 let.

Většina pobytů a setkání je nyní vedena pod jinou „službou“. Tato, ačkoliv se o soc. službu ve smyslu zákona nejedná, si u nás říká „Podpora rodiny“. Cíleně oslovujeme nové „ranopéčovské“ rodiny a jsme rádi, že je zájem o pobyty stále velký, vidíme jejich obrovský přínos pro celou rodinu. Na některých pobytech jsou obě skupiny promíchané, na některých jsou jen rodiny z rané péče.

V průběhu let jsme přidávali počty jednodenních setkání i počty pobytů, až jsme zjistili, že nás to jako tým vyčerpává a je třeba ubrat. Vloni jsme se ustálili a shodli na 2× víkendovém, 1× 5denním, 1× víkendovém pro zdravé sourozence, 2× jednodenním setkání, 2× přednáška a promítání v kině.

Rozdělili jsme financování i úvazky. Podporujeme nyní 70 rodin „ranopéčovských“ a 30 „z Podpory“. Finance na Podporu rodiny sháníme z projektu MPSV, od dárců, z benefic a nadací. Na ranou péči z větší části z kraje, obcí a měst, nadací, dárců a našich akcí.

JAKÁ BYLA CESTA K ROKU 2019?

2000–2005

Záměrem zakladatelek sdružení „I MY“, Sdružení přátel Rolničky, bylo ulehčení života rodin dětí, které navštěvovaly školku a školu Diakonie ČCE středisko Rolnička v Soběslavi. Dobrovolníci pomáhali rodinám odlehčit v odpoledních hodinách procházkami a různými aktivitami pro děti s handicapem – projekt Osobní asistence pro volný čas. Dále se pořádaly přednášky, besedy, akce pro rodiny i veřejnost.

2006 – zakládáme Středisko rané péče pro jihočeský region. Mapujeme situaci, sbíráme zkušenosti v jiných střediscích a na konci roku poskytujeme RP šesti rodinám. Měníme název sdružení na „I MY“ Společnost pro podporu lidí s postižením, o. s.

2008 – první víkendový pobyt rodin. Dobrovolnictví přesouváme pod Diakonii ČCE – středisko Rolnička, kde vzniká akreditované Dobrovolnické centrum.

2010 – první služ. automobil, kapacita 25 rodin. Pobyt rodin pořádáme dvakrát do roka, prodloužili jsme je na čtyřdenní.

2013 – první divadelní benefice Čtyři dohody, transformace na obecně prospěšnou společnost I MY, o. p. s. Vznik pozice fundraisera.

2014 – první šestidenní prázdninový odlehčovací pobyt pro rodiny. Pravidelné psychologické konzultace v I MY. Simona Stašová hraje pro I MY. Transformace na obecně prospěšnou společnost I MY, o. p. s. Druhý automobil. První pobyt u koní pro zdravé sourozence.

2015 – zakládající Kateřina Růžicková se rozhodla pro životní změnu a předala vedoucí pozici.

Finanční audit, procesní analýza, značka Spolehlivá veřejně prospěšná organizace. Kapacita klientských rodin se rozšířila na 40.

2016 – Neziskovka roku v kategorii Malá organizace. Změny na vedoucí pozici. Nová poradkyně.

2018 – kapacita 70 rodin, oddělujeme pozici vedoucí služeb a ředitel, získali jsme třetí automobil, transformujeme a zefektivňujeme organizační, provozní, personální oblasti. Spustili jsme online poradenství.

Co chceme zlepšit?

Jsme částečně nový tým, já jsem nově ve vedoucí pozici z pozice fundraisera, máme novou vedoucí služeb, další poradkyni, nového fundraisera a PR. Změn v týmu je mnoho, a proto se učíme a učíme, měníme a vylepšujeme. A ověřujeme, zdali jdeme dobrou cestou. Věříme, že ano a baví nás to.

Za co jsme vděční?

Obrací se na nás s důvěrou stále nové a nové rodiny. Naše povolání nás baví a daří se nám být týmem táhnoucím za jeden provaz a jít za společnou vizí.

Procházíme každoročně procesním a finančním auditem, získali jsme Neziskovku roku, máme garanci kvality od Asociace rané péče ČR.

Získáváme pravidelně zhruba 1/3 zdrojů mimo státní dotace.

Na co se těšíme?

Na přemýšlení nad novými službami a akcemi pro naše rodiny i veřejnost. Na náš společný růst. Nový web a komunikaci. Na další spolupráci s ostatními neziskovkami poskytujícími ranou péči. Na naši práci...

Děkujeme za prostor a neváhejte se na nás kdykoliv obrátit, pokud bychom mohli být jakkoliv přínosní.

*Klára Csirková,
ředitelka, I MY, o. p. s.*

PTÁME SE TENTOKRÁT MGR. PAVLY BAXOVÉ ŘEDITELKY ORGANIZACE RYTMUS – OD KLIENTA K OBČANOVÍ, o. p. s.

Organizace Rytmus, kterou jsi založila, pořádá už léta kvalifikační kurzy pro asistenty pedagoga. Máš představu, kolik už jich bylo Rytmem vyškolen?

V posledních třech letech děláme ročně 10 kurzů, v Praze, Brně a Ostravě. Tak za rok 2016 prošlo kurzem 219 účastníků, v roce 2017 299 a v roce 2018 366 lidí. Jinak kurzy děláme od roku 2006, takže navíc pár stovek lidí.

Mohla bys popsat typického uchazeče hlásícího se na kurz asistenta pedagoga v Rytmu?

V současné době jde o 3 základní typy lidí:

- ženy středního věku, které celý pracovní život strávily např. v bance nebo na úřadu a chtějí změnit profesi, čekají, že tato změna jim přinese smysluplnou práci
- ženy, které mají dítě s nějakým typem postižení nebo „speciálních potřeb“ a chtějí se dovědět víc, částečně i kvůli svému dítěti, aby mohly dělat asistenty pedagoga
- ženy, které již ve školách nebo školkách pracují a nemají potřebný „papír“, tak si dodělávají vzdělání

Muži se účastní minimálně a když, tak především z posledního uvedeného důvodu.

Nabízíte pouze kurzy s obecným zaměřením, nebo existují mezi jednotlivými běhy nějaké rozdíly? A pokud ano, tak proč a jaké?

Rozdíly mezi běhy jsou dané lektorským složením, jiní lektori učí v Praze a jiní v Brně. Celkově se ale snažíme, aby byly kurzy na všech třech místech co nejvíc podobné a držely „fazonu“. Zatím jen jednou jsme uspořádali kurz, který se trochu lišil od standardního. Trochu jsme ho upravili, protože byl na objednávku a byl určen pro budoucí romské asistenty.

Byl obsah kurzů od začátku striktně dán ze strany MŠMT, nebo vznikl tak nějak živelně z potřeb praxe, ze zkušeností nejzkušenějších, z nadšení?

Myslím, že jsme první, kteří s přípravou kurzu pro AP začali (rok 2006). V každém kurzu spolulektoruje i člověk s postižením, baví nás to a zároveň máme trochu obavy z toho, jak jsou asistenti ve školách využíváni a jak často přebírají odpovědnost za výuku začleněných dětí. Obsah kurzu jsme sestavili a upravovali dle potřeb z praxe, podle toho, co jsme si mysleli, že budou asistenti nejvíce v praxi potřebovat. Bylo nicméně nutné pro získání akreditace se držet tzv. standardu kurzu pro

AP – takže jsme obsah museli trochu upravit. Vybíráme ale jen takové lektory, kteří mají praktické zkušenosti, a jasně podporujeme inkluzivní vzdělávání; učíme, jak mohou k jeho kvalitě přispět asistenti pedagoga. Učíme je principy, na nichž práce pedagoga stojí, např. týmová spolupráce s učitelem a/nebo respekt k rodičům začleněných dětí.

Co tebe a tvé spolupracovníky vedlo k tomu, že jste se právě na tyto kurzy zaměřili v takové míře – školíte nepřetržitě už několik let nejen v Čechách, ale i na Moravě...?

V posledních letech je po školení asistentů velká poptávka, tak vlastně jen pokračujeme a chceme ji „uspokojit“. Jsme v tom úspěšní, na rozdíl od kurzů pro učitele, tam nám to nějak nejde. O kurzy pro ně není velký zájem, mnoho z naplánovaných seminářů jsme museli mnohokrát zrušit.

Jakou máte zpětnou vazbu o uplatnění absolventů? Případně – dá se říci, jak dlouhá je průměrně doba, po kterou jako asistent pracuje?

Velká většina účastníků, i absolventů, už v době kurzu někde ve škole nebo školce pracuje nebo to mají domluvené. Jiná otázka je jejich výdrž. S tím je myslím potíž z různých důvodů – platové podmínky, práce se jeví jako „bezbréhá“, někdy si nesednou s učitelem. Nemám žádné statistiky, ale myslím, že se asistenti dost na místech střídají. Přispívá k tomu i fakt, že nemají metodické vedení zajištěné přímo na škole.

Mohla bys stručně pojmenovat, co je posláním asistentů pedagoga, na co by podle tebe mohl být hrdý?

Podle mě je úkolem asistentů přispět k tomu, aby byl učitel schopen zvládnout náročnou práci ve třídě, kde je začleněno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Měl by být schopen týmové práce, měl by si umět říct o konzultaci a čas na domluvu s učitelem. Měl by být tvořivý a měla by ho práce bavit. Hrdý – možná, když jako součást týmu přispívá konstruktivně do sestavování individuálního vzdělávacího plánu nebo když se mu daří propojovat začleněného žáka s ostatními dětmi. Nebo když umí dítě pochválit před rodiči, protože se mu podařilo objevit další silná stránka – nadání dítěte.

A jaké jsou naopak největší hříchy, kterých by se měl ve své profesi vyvarovat? A jaké vlastnosti by nejspíš neměl mít?

Asistentům neprospívá, když si neřeknou o náplň práce a kompetence. To je učíme, aby udělali co nejdřív. Neměli by se nechat „zahnat“ k jednomu žákovi a dělat

věci za něj, byť s dobrým úmyslem, že mu pomůžou, aby měl všechno dodělané, jako ostatní. Neměl by dávat jen na své pocity a dělat věci tzv. intuitivně. Měl by se ptát, zjišťovat informace od rodičů nebo předchozích asistentů.

V rané péči se setkáváme spíš s asistenty pedagoga v mateřských školách. Myslíš, že to mají lehčí než ti „školní“?

To asi neumím posoudit. Snad je ve školkách menší tlak na výkon.

A co odpovídáš na otázku, zda se hodí, aby asistent pedagoga dělala vlastnímu dítěti – třeba i z nouze – maminka?

To je bohužel situace, s níž se docela často setkáváme. Teď řešíme případ kluka, který má kombinované postižení – autismus a lehké mentální postižení. Rodina se rozhodla, že změní školu a maminka bude po určitou omezenou dobu dělat synovi asistentku. Důvodem je to, že chce budoucí asistentce ukázat, jak má s jejím synem pracovat. Tomu rozumím a zdá se mi, že to je dobré řešení. Zvláště v takové situaci, kdy není nikdo další, kdo by asistentku mohl metodicky vést. Podotýkám, že na určitou omezenou dobu.

Jinak si myslím, že rodiče by neměli pracovat se svými dětmi jako asistenti. Měli by zůstat rodiči, zkusit si od dětí odpočinout.

*PaedDr. Jana Vachulová
poradkyně rané péče, metodička, EDA cz, z. ú.*

INSPIRACE PRO RANOU PÉČI Z VELKÉ BRITÁNIE

Nové zkušenosti a inspiraci přivezlo Středisko rané péče EDUCO Zlín, z. s., z Walsall ChildDevelopment Centre (WCDC), které sídlí ve Velké Británii. Zahraniční stáž poskytla poradkyním v EDUCO nové pohledy na službu rodinám s dětmi se zdravotním postižením a umožnila nahlédnout do vedení mezioborových setkání Team AroundtheChild (TAC).

Velkou inspirací pro účastnice stáže z EDUCO byl komplexní systém podpory pro rodinu s dítětem se zdravotním postižením. WCDC disponuje týmem odborníků, který je složený z logopedů, psychologů, speciálních pedagogů, zdravotníků, fyzioterapeutů a ergoterapeutů. Právě touto mezioborovou spoluprací se EDUCO zabývá již druhým rokem a postupně přenáší zkušenosti z Velké Británie do České republiky. „Metodu Team AroundtheChild překládáme do češtiny jako Tým okolo dítěte. Již jsme zorganizovali celkem dvanáct setkání odborníků ze zdravotnictví, školství a sociálních služeb. Pro naše klientské rodiny je to velká pomoc. Hodláme v mezioborových setkáních pokračovat a postupně ji zpřístupnit i dalším potřebným rodinám,“ uvedla Ing. Dagmar Machová, ředitelka EDUCO.

Ve WCDC pracují s rodinou v užším týmu jen ti odborníci, kteří jsou potřební vzhledem k diagnóze dítěte. Odborníci ve WCDC nabízejí rodinám komplexní program podpory pro rodinu, který je složen z několika kroků. V první fázi nastává opakovaná diagnostika dítěte a jeho zdravotního postižení. Podle výstupů diagnostiky se složí Tým okolo dítěte z odborníků, kteří jsou

k danému dítěti potřební. Následují konzultace v rodinách tak, jako je známe v České republice, nicméně rodina má tým odborníků k dispozici a může konzultovat například s logopedem i speciálním pedagogem v rámci jednoho zařízení. Další součástí podpory rodin jsou programy, které navštěvují rodiny přímo v centru. Rodiče s dětmi docházejí do zařízení, kde společně absolvují aktivity zaměřené

na rozvoj dítěte a adaptaci na kolektiv. „Bylo skvělé vidět, že i roční děti se zdravotním postižením mají možnost strávit hodinu týdně v takovém zařízení a užít si připravený program. Velký přínos vidím nejen pro rozvoj dětí, ale také pro rodiče, kteří spolu během programu sdíleli své radosti a starosti v péči o své děti. Při odchodu měli děti i rodiče úsměv na tváři,“ uvedla Mgr. Jana Hunáková, vedoucí služby v EDUCO.

Stáž ve Velké Británii byla pro EDUCO inspirací ale současně i potvrzením toho, že mezioborová spolupráce má pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením

velký význam. Z toho důvodu vás Středisko rané péče EDUCO Zlín, z. s., zve na **mezinárodní workshop s názvem „Na společné cestě“, který proběhne 12.–13. dubna 2019** ve Zlíně. Workshop je určen odborníkům z rané péče a kolegům ze zdravotnictví a školství, kteří se zajímají o téma mezioborové spolupráce v praxi. Přednášet budou Peter Limbrick a Elizabeth Wassall

z Velké Británie. Více informací o akci a registraci na ni se dozvíte na FB stránkách Střediska rané péče EDUCO Zlín, z. s.

Těšíme se na vaši návštěvu.

*Mgr. Šárka Štěpáníková,
Středisko rané péče EDUCO Zlín, z. s.*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

nadační fond avast

educa
středisko rané péče

MEZINÁRODNÍ WORKSHOP RANÉ PÉČE

Na společné cestě

Zlín

12. - 13. duben 2019

Hlavními přednášejícími budou zahraniční partneři EDUCO Peter Limbrick a Elizabeth Wassall, z Velké Británie. Tématem workshopu bude metoda Tým okolo dítěte - mezioborová spolupráce pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením.

NGO MARKET

Je nám ctí Vás pozvat k účasti na jubilejním **20. ročníku NGO Marketu, veletrhu neziskových organizací**, který se uskuteční ve středu **10. dubna 2019** ve **Foru Karlín** v Praze. Uložte si prosím toto datum a sledujte přípravy na **Facebooku**, kde Vám nabídneme pravidelné informace o přípravě největšího střeoevropského veletrhu neziskovek i možnost s námi živě komunikovat.

Registrace vystavujících neziskovek spustíme v **pátek 1. února 2019 v 10 hodin dopoledne**.

Můžete se těšit na zajímavý doprovodný program, milé hosty, networking, relaxační i interaktivně tvořivý koutek a mnoho dalšího.

S dotazy se na nás neváhejte obrátit na e-mailové adrese ngomarket@forum2000.cz.

Děkujeme!

Těšíme se na spolupráci a setkání s Vámi na letošním NGO Marketu!

ASOCIACE RANÉ PÉČE ČESKÉ REPUBLIKY, z. s.

Asociace rané péče České republiky, z. s., (ARPČR) je **celostátní profesní organizace sdružující poskytovatele rané péče**. Členy ARPČR jsou organizace hlásící se k dohodnuté kvalitě poskytované služby a poskytující ranou péči v souladu s popsanou dobrou praxí.

Bulletin Asociace rané péče České republiky, z. s., odborný magazín Asociace rané péče České republiky, z. s.
Vlachova 1502/20, 150 00 Praha 5
e-mail: posta.aprp@gmail.com
IČ: 26641933, Číslo účtu: 214873667/0300

Bulletin vydává Asociace rané péče České republiky, z. s.

Redakční rada:
Mgr. Jana Fenclová – odborný garant,
Mgr. Anna Slováčková – koordinátor

Grafické práce, sazba:
Ing. Markéta Hovorková